

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК СИСТЕМА ТА ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Сучасний стан нестабільності в Україні, що характеризується дестабілізацією політичної та економічної ситуації в країні, трансформаційними процесами, пов'язаними з подоланням кризових явищ в усіх сферах призводить до постійного підвищення ризиковості господарської діяльності. Це може спричинити значне зниження рівня фінансового стану підприємства, а, в майбутньому, призвести до банкрутства, та потребує від кожного суб'єкта господарювання створення ефективної системи фінансово-економічної безпеки.

Вагомий внесок у вивченні указаной проблеми зробили вітчизняні учені О.В. Ареф'єва, І.О. Бланк, А.Е. Воронкова, К.С. Горячова, Г.В. Задорожний, С.М. Ілляшенко, Г.В. Козаченко, Л.А. Костирко, П.Я. Кравчук, В.П. Пономарьов, О.О. Терещенко, В.В. Шликов тощо.

Управління фінансовою безпекою органічно входить в загальну систему управління безпекою підприємства і являє собою найважливішу його функціональну ланку, яка забезпечує реалізацію управлінських рішень переважно у фінансовій сфері діяльності підприємства.

Фінансово-економічна безпека підприємства характеризується наявністю такого стану фінансово-економічної діяльності, який забезпечує захищеність його фінансово-економічних інтересів від негативних чинників внутрішнього і зовнішнього середовища та створює необхідні фінансово-економічні умови для безперервної господарської діяльності та стійкого розвитку підприємства.

Фінансово-економічна безпека досягається здійсненням єдиної, узгодженої, збалансованої, скоординованої системою заходів, адекватних внутрішнім та зовнішнім загрозам. Без створення єдиної системи фінансово-економічної безпеки підприємства неможливо домогтися виходу з кризи, стабілізувати економічну ситуацію, створити ефективні механізми соціального захисту населення. Система фінансово-економічної безпеки підприємства буде ефективною за умов визначення стратегії і тактики.

Політикою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства варто вважати комплекс заходів, які мають економічну та правову природу і спрямовані на досягнення та підтримку безпечного стану життєздатності підприємства, що здійснюються відповідно до стратегічного плану його розвитку.

Метою формування системи фінансово-економічної безпеки будівельного підприємства є захист його діяльності від зовнішніх та внутрішніх загроз для забезпечення стабільного функціонування підприємства та фінансово-економічного зростання.

На рівень фінансово-економічної безпеки впливають також такі фактори, як: недосконалість чинного законодавства, тривала світова криза, низька інвестиційна привабливість, втрата ринків через зниження рівня конкурентоспроможності. Все це створює певні загрози для підприємств, які можуть призвести до втрати платоспроможності, збитковості чи навіть банкрутства.

Основними формуючими елементами системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства є об'єкти, суб'єкти управління та механізм забезпечення управління фінансово-економічною безпекою. Так, об'єктами управління є фінансово-економічний стан підприємства, з позиції забезпеченості матеріальними, трудовими, фінансовими та інформаційними ресурсами. До суб'єктів управління фінансово-економічною безпекою підприємства належать особи, спеціальні підрозділи (служби, відділи) та органи, які безпосередньо забезпечують фінансово-економічну безпеку.

Система фінансово-економічної безпеки підприємства повинна відповідати таким основним вимогам: функціонування в межах, визначених законом; забезпечення надійного захисту інтересів; прогнозування і своєчасне відвернення загроз фінансово-економічній безпеці підприємства; ефективне функціонування як у звичайних так і в надзвичайних умовах; наявність чіткої структури і функціональне розмежування повноважень керованої та керуючої системи.

Процес управління фінансово-економічною безпекою підприємства потребує розроблення відповідного механізму, компонентами якого є сукупність фінансових інтересів підприємства, організаційна структура й управлінський персонал, техніка і технологія управління, функції, принципи і методи управління, фінансові інструменти, критерії оцінки.

Таким чином, важливим елементом системи фінансово-економічної безпеки підприємства є механізм її забезпечення, який реалізується через стратегічне та оперативне планування заходів з забезпечення фінансово-економічної безпеки.